

آنتی بیوتیک‌ها دسته‌ای از داروها هستند که از طریق نابودی میکروب‌ها یا توقف تکثیر آن‌ها با عوامل بیماری‌زا مقابله می‌کنند. تا قبل از اکتشاف و ارائه آنتی بیوتیک‌ها در دهه ۱۹۴۰، قسمت اعظمی از مرگ و میرها ناشی از بیماری‌های عفونی بوده است.

هرچند برخی آنتی بیوتیک‌ها علیه انواع گسترده‌ای از عفونت‌ها مؤثر هستند ولی نکته حائز اهمیت این است که بدانیم هر آنتی بیوتیک نمی‌تواند تمام عفونت‌ها را درمان کند و همچنین علیه بیماری‌های ویروسی مثل سرماخوردگی و آنفلوانزا تاثیری ندارد.

مصرف بیش از حد آنتی بیوتیک‌ها به ویژه برای درمان عفونت‌های ویروسی، تشخیص نادرست بیماری‌ها، دوز نادرست آنتی بیوتیک‌ها، مدت درمان نامناسب (کمتر یا بیشتر از زمان توصیه شده)، فرمولاسیون نامناسب و کیفیت پایین برخی از آنتی بیوتیک‌ها مهم‌ترین چالش‌های مصرف آنتی بیوتیک‌ها در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه از نظر WHO می‌باشد.

یکی از مهم‌ترین عوامل بروز **مقاومت** دارویی مصرف بیش از حد و غیرمنطقی آنتی بیوتیک‌ها می‌باشد که منجر به بی‌تاثیر شدن آن خواهد شد. زمانی که آنتی بیوتیک نتواند تاثیر کند، نتیجه این خواهد بود که:

- بیماری طولانی‌تر و پیچیده‌تر می‌شود.
  - نیاز به داروهای گران‌تر و با عوارض جانبی بیشتر خواهد بود.
  - حتی ممکن است عفونت‌های مقاوم منجر به مرگ ایجاد شود.
- گونه‌هایی از انواع باکتری‌هایی که به آنتی بیوتیک مقاوم شده‌اند، شامل انواع ایجادکننده عفونت‌های پوستی، بیماری‌های قابل انتقال از راه جنسی، مننژیت و... می‌باشند.

عوارض جانبی آنتی بیوتیک‌ها عمدتاً شامل ناراحتی‌های ملایم گوارشی، تهوع، اسهال یا مدفوع نرم است. در استفاده طولانی مدت، بعضی از آنتی بیوتیک‌ها، عوارض چشمی، کبدی، کلیوی، عصبی، خونی و ... ایجاد می‌کنند. همچنین بعضی افراد به برخی گروه‌های آنتی بیوتیک‌ها (عمدتاً گروه پنی‌سیلین‌ها) حساسیت دارند، در این صورت پزشک در صورت آگاهی، آنتی بیوتیک آن گروه را تجویز نخواهد کرد. علائم حساسیت شامل جوش‌های ریز قرمز، خارش، کهیر، ورم لب، صورت و زبان و موارد شدیدتر مثل سختی در تنفس و کاهش فشارخون می‌باشد.

نکته‌ها:

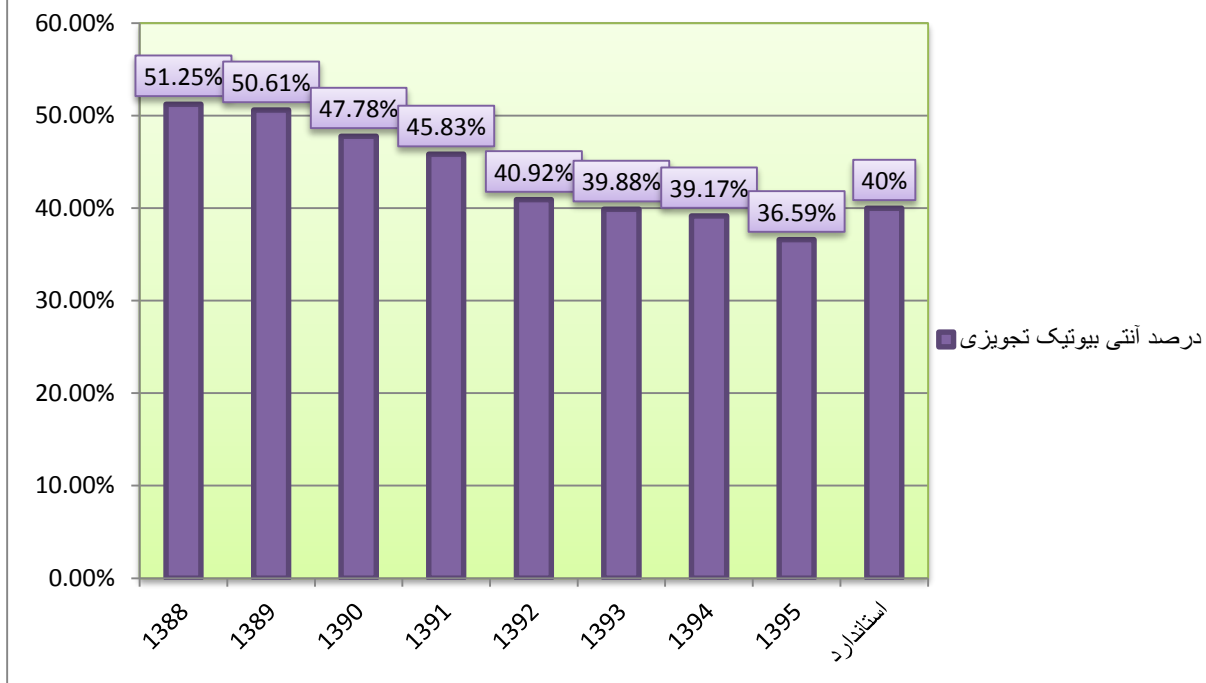
- ۱- دوره درمان را حتی در صورت بهبودی کامل کنید، در غیر این صورت باکتری‌ها بطور کامل از بین نرفته و موجب عفونت مجدد می‌شوند که ممکن است این بار مقاوم شده و دیگر به آنتی‌بیوتیک‌ها جواب ندهند.
- ۲- دارو را در ساعات معین شده توسط پزشک یا داروساز مصرف کنید. آنتی‌بیوتیک زمانی مؤثر خواهد بود که به طور منظم مصرف شود.
- ۳- در صورت داشتن بیماری ویروسی از پزشک تقاضای آنتی‌بیوتیک نکنید.
- ۴- حتی در صورت یکسان بودن علائم، آنتی‌بیوتیک‌های خود را به دیگران پیشنهاد نکنید.
- ۵- در مورد نحوه مصرف صحیح آنتی‌بیوتیک‌ها با پزشک یا داروساز مشاوره کنید. مصرف نادرست می‌تواند جذب آن‌ها را تحت تاثیر قرار دهد.
- ۶- در صورت فراموش کردن دوز مصرفی یا اشتباه در مصرف، با پزشک یا داروساز مشاوره کنید.

مصرف آنتی‌بیوتیک در استان مازندران

خوشبختانه با توجه به آنالیز نسخ پزشکان استان مازندران، از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵، تجویز آنتی‌بیوتیک‌ها در این استان، سیر نزولی داشته است.

در ادامه، نمودار درصد آنتی‌بیوتیک‌های تجویزی در استان مازندران از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵، ارائه می‌گردد:

درصد آنتی بیوتیک تجویزی

همچنین آنتی بیوتیک‌های پرمصرف استان مازندران در سال ۱۳۹۵ به شرح ذیل می‌باشند:

عنوان دارو	درصد آنتی بیوتیک مصرفی استان
قرص مترونیدازول	4.96%
کپسول آموکسی سیلین ۵۰۰ میلی گرم	4.89%
قرص سفیکسیم ۴۰۰ میلی گرم	4.73%